

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.  
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

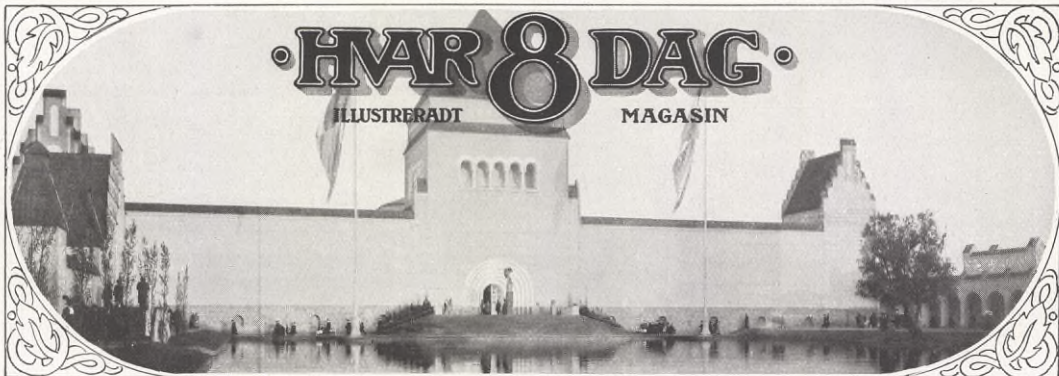
This work has been digitised at Gothenburg University Library.  
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.  
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.



# • HVAR 8 DAG •

ILLUSTRERADT

MAGASIN



DEN PRAKTFULLA KONSTHALLEN Å BALTISKA UTSTÄLLNINGEN. — FOTO RAHMN, MALMÖ.

15:DE ÄRG.

DEN 31 MAJ 1914.

N<sub>o</sub> 35.

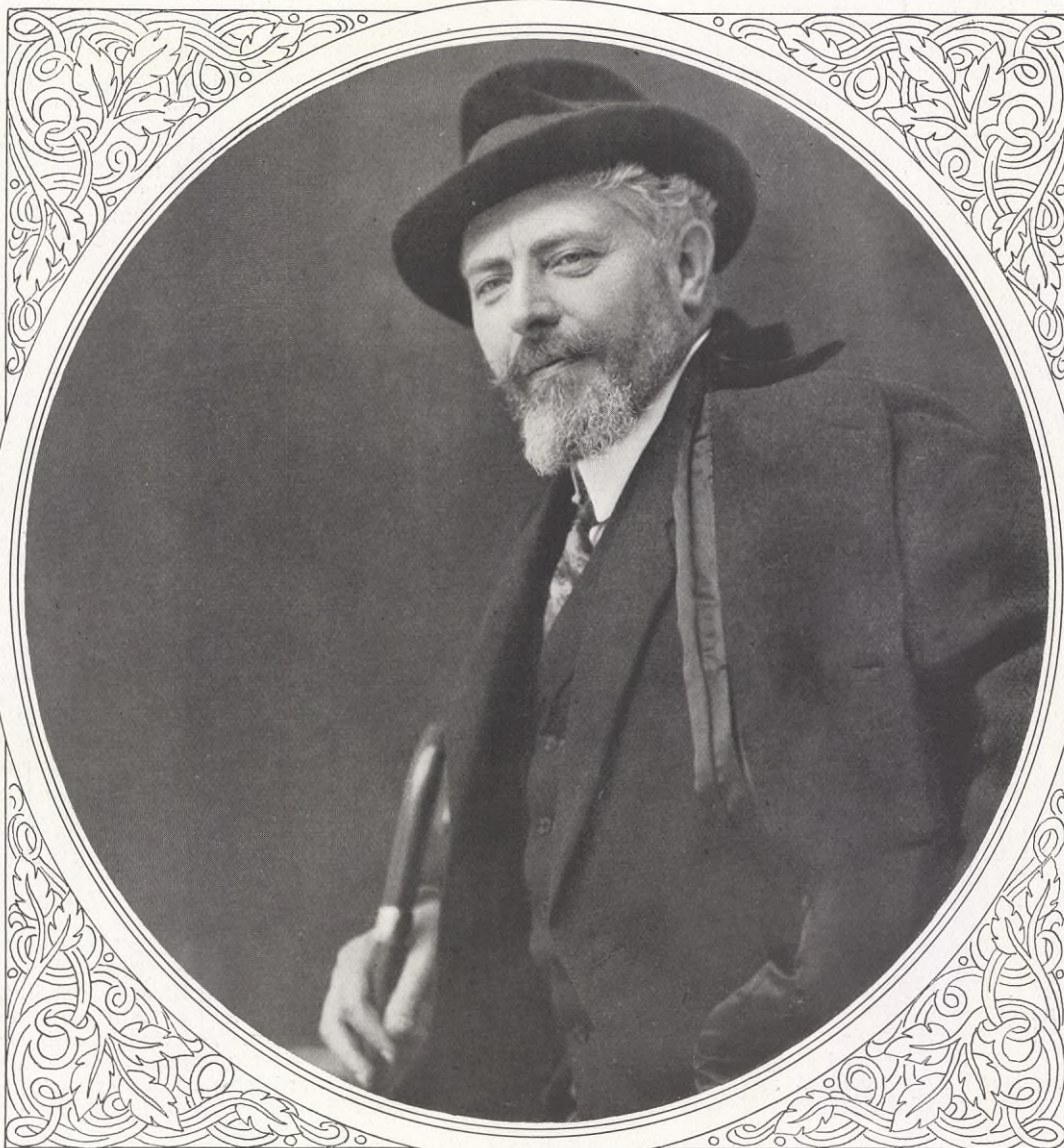


Foto. Rahmn, Malmö.

Kliché: Bengt Sjöberg

*Bengt Sjöberg*



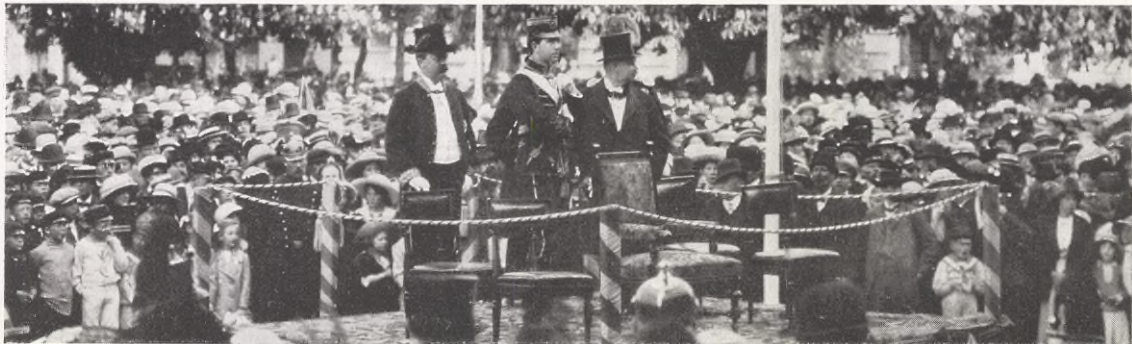


Foto. Liljeröth, Kristianstad.

Klippet Kom. A.-2. Bengt Sjöversparre, Skånska-Obg.

KRONPRINSEN-REGENTEN VID HÖGTIDLIGHETEN Å KRISTIANSTADS STORA TORG.

## OSCAR BJÖRCK.

TILL PORTRÄTTET Å FÖREGÅENDE SIDA.

Såsom den Baltiska utställningens konstkommissarie har professor Oscar Björck blifvit en man för dagen. Han har burit tungan af det stora arbete, som kräfts för att sammanbringa konsthallens rika innehåll, och hans är hedern af detta präktiga möte mellan baltisk konstnärlig kultur. Men hans berömmelse och förtjänst är af solidare slag än så. När man ej längre ägnar en tanke åt det stora verk han organiserat, och som kom till blott för en sommars korta lif, skall konstnären äga kvar sin tryggade odödlighet. I den högsta empyreén, bland de väldiga nydanarne, skall han väl aldrig komma — hur många göra det — men hans bästa verk skall helt visst aftvinga eftervärlden respekt för ett på en gång gediget och sympatiskt konstnärsskap. Och en gång skall man äfven ur rent historisk och tidspsykologisk synpunkt vara mycket glad att äga hans många porträtt, både de intima och de mondäna.

*Gustaf Oscar Björck* är född i Stockholm år 1860 och har växt upp vid dess konstakademi och under studier för Edvard Perséus. Hans vidare utbildning var förlagd till Paris, München och Italien med sommarstudier i flere repriser på Skagen. Redan tidigt vann han framgång — kanske har han en eller annan gång i sitt lyckosamma lif känt en önskan, att den ej kommit så snabbt och utan kamp. Kunglig medalj, stipendium, inköp till gallerier hemma och ute, alla dessa förmåner och utmärkelser föllo på hans lott, innan han knappt nått sina tjugofem år. Framgången sporrade honom till nya ansträngningar, och liksom han med lätthet acklimatiserade sig vid skilda konsthärder, förstod han också att smidigt tillägna sig kunskap, hvar häst den stod att vinna. Några af hans ungdomsverk minna om kamratskapet med Severin Kreycer — så de romerska smederna (skisser i Göteborgs museum, Fürstenbergs samling, den stora taflan i galleriet i Washington). En modellmålning som Susanna i Göteborgs museum är väl närmast tillkommen under intryck af Kronbergs konst, medan Georg von Rosen från början varit utgångspunkten för hans porträttmåleri. Oscar Björck sysslade länge nog med genremåleri. Bekanta äro "Nödskött" i Köpenhamns konstmuseum, hans Venetianska saluhall i Nationalmuseum, hans ladugårdsinteriörer. Som dekoratör har han varit verksam vid utsmyckandet af Operakällarens matsal. Det lefnadslustiga och färgglada Bachuståg han där målade väckte på sin tid till lif en ifrig debatt, hvare bl. a. Victor Rydberg deltog. Äfven landskapet har med kraft och känsla skildrats af hans pensel. —

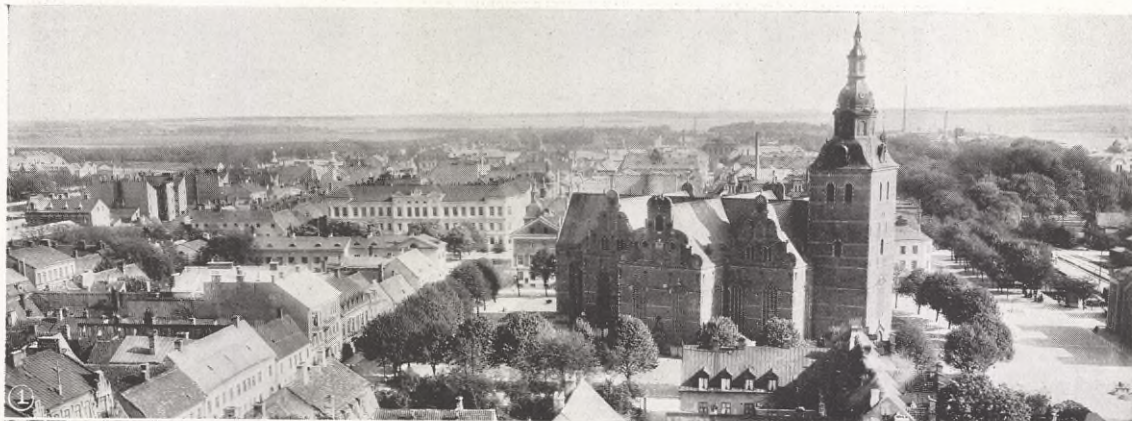
År 1904 utförde han på beställning af sin furstlige konstnärskamrat prins Eugen en ståtlig och stämningmättad bild af Vadstena slott för Högre real-läroverket i Stockholm.

Men porträttet blef i alla händelser hans fack. Han har målat sin hustru på en stor duk från 1891 i Göteborgs museum, han har afkonterfejat en kamrat som Alf Wallander i en liten ypperlig studie, hvilken f. n. finnes att se i hans utställningssal i Malmö. Han har målat våra kungligheter, intimt som i Nationalmuseets profilporträtt af prins Eugen och i bilden af kung Gustaf som kronprins, representativt pompöst som i porträtten af Oscar II med och utan kungainsignierna, mondänt elegant som i porträtten af prinsessan Ingeborg och kronprinsessan Margareta. Societén har blifvit hans kundkrets, bördens, finansens och — må det tilläggas — kulturens elit. Bland hans duktigaste porträtt må nämnas det nyss till Nationalmuseum inköpta knästycket af fabrikören Akerlund i Borås, det värdiga receptionsarbetet i Konstakademien friherre Johan Nordenfalk, den karaktäristiskt poserande Verner von Heidenstam i Göteborgs museum. Oscar Björcks porträtt äro i allmänhet lika originella, väl träffade i uttryck och hållning, liffulla och hurtiga. I sin stil äro de sins emellan ganska olika. Den tyckes växla efter modellens karaktär och temperament. Man kan väl ej finna det nödvändigt, att en ung prinsessa och en gammal fabrikörs skola målas i samma anda och hållning. Om det är de gamla herrarna i Oscar Björcks produktion som verka konstnärligt bäst, så må vi erinra oss att detta varit regel också hos berömda porträttister i gamla dagar. I dessa allvarsamma uppgifter har konstnären samlat sig och kommit ifrån den sällskaplighet och flärd som aldrig varit någon riktigt god jordmån för en konst som vill annat än ögonfröjd. Då Oscar Björck tar ordentligt fast på de konstnärliga problemen, är han både kolorist, teknare och psykolog.

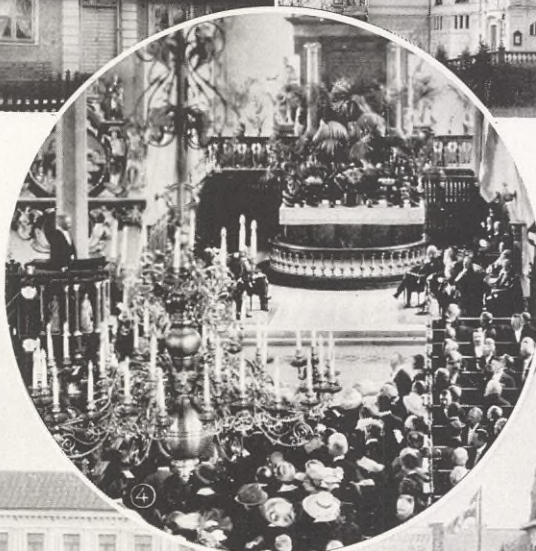
Professor vid Konstakademien blef Oscar Björck år 1898 efter att ha varit extra lärare sedan 1889. Han har fungerat som kommissarie vid utställningen i München 1892 och vid konstafdelningen å 1897 års Stockholmsutställning. Han har länge varit en officiell person och bär bröstet fullt af dekorationer. Den kommandörsplaque af Nordstjärneorden han häromdagen erhöi är endast solen i ett system af smärre stjärnor. Älskvärd, ridderligt elegant och uppriktigt välvillig har han trots sin världsmannaroll förblifvit artisen med det lätta och ljusa ungdomslynnet.



# KRISTIANSTADS 300-ÅRSJUBILEUM.



1. UTSIGT ÖFVER KRISTI-ANSTAD.
2. SKOTTENBORG, *stadens äldsta hus.*
3. TEATERN.
4. MINNESFESTEN I TRE-



5. HÖGTIDLIGHETEN Å STORA TORG.  
*(Text å sid. 557).*



Foto. Nilsson, Kristianstad.

Klubb: Kem. A.-R. Foto: Sjöbergström, Sthm. 1904.





Foto Bohman, Malmö.

Klisché: Ernst Silfverparre

FRÅN KOLLEKTIVUTSTÄLLNINGARNE AF: 1. PRINS EUGEN (K. K. H. och prof. O. Björck). 2. OSCAR BJÖRCK. 3. ANDERS ZORN. 4. CARL LARSSON. 5. BRUNO LILJEFORS. 6. EMIL OCH BERNHARD ÖSTERMAN.

Konsthallen brukar vid hvarje stor utställning vara den attraktion som jämte eller näst efter själva utställningen som sådan utöfvar den största lockelsen på den öfvervägande del af publiken, som ej drifves dit af ett speciellt tekniskt eller merkantilt intresse. Också vid Baltiska Utställningen är detta fallet. Dess konsthall utgör äfven en stor sevärhet, fylld som den är af skatter representerande fyra, ja noga taget fem, kulturländers bästa måleri och skulptur. Representationen är visserligen hvad vårt eget land beträffar ej så fullständig och i allo betydande som önskligt varit. Särskildt beklagar man, att Konstnärsförbundet ej ansett sig böra deltaga i utställningen. Dess frånvaro kan ej uppvägas af att en rad af våra yppersta mästare utanför dess krets lämnar sin medverkan. Men en svensk afdelning med kollektiva utställningar af Zorn, Carl Larsson, Liljefors och prins Eugen, med en hel sal af Millesskulpturer kan dock ej föriela att göra ett präktigt intryck, äfven om detta skulle störas af ojämnheter och svagheter på andra håll. Utom de nämnda konstnärerna, borde nämnas porträttmålarna Björck, bröderna Österman och ej minst greve von Rosen, landskapsmålare som Kallstenius och Berg-

ström, Smith och Swedlund, dekorativa mästare som Hjortzberg och Hallström, skämtare som Albert Engström och Arosenius. Bland den moderna ungdomen framträder vackert Leander Engström med känsliga och fasta modellstudier, landskap och stilleben. Skånemålarna och konstnärinnorna bjuda blandgods, där det goda lätt försvinner mellan det mindre värdefulla. Af skulptörer får jämte Milles, som exponerar flera betydande nyheter, nämnas David Edström, Strandman, Sidney Gibson, Alice Nordin och Theodor Lundberg.

Danmarks konst företredes i sin demokratiska jämgodhet af en mängd älskvärda taylor och nätta småskulpturer. Öfver mängden af målare höja sig den stora dekoratören Joachim Skovgaard, den allvarsamt monumentale Ejnar Nielsen och den förfinadt intime Vilhelm Hammershøj, skildraren af hemmets och de gamla byggnadernas mystik. En duktig ung skulptör är Utzon Frank, hvars Herodias dotter hör till utställningens mest uppmärksammade statyer.

Det tyska måleriet är tillstades i en glänsande representation, hvari hvarken de stora namnen eller de betydande konstverken saknas. Till stor del gör denna afdelning intryck af ett präktigt museum



## STÄLLNINGEN. II.

DE FRÄMMANDE KONSTAFDELNINGARNE.



Foto. Rothman, Malmö. 1. DANMARK. 2. FINLAND. 3. TYSKLAND. 4. RYSSLAND. 5. RYSKA FUTURISTER. *skildrad: Bengt Sjöberg*

— Lenbach, Leibl, Schuch, Thoma, Menzel o. s. v. hänga sida vid sida, medan Trübner, Max Lieberman, Kalckreuth och andra erkända storheter fylla hela gemak. Skulpturen har äfven erhållit betydande bidrag från Tyskland: Lederers strama monomentalitet, Klimschs energiska formstudium, Barlachs egenartade och kärnfulla realism i strängt förenklad stil äro uttryck för de mest fruktbringande tendenserna i modern plastik.

Mest uppsendeväckande och kanske mest intressant i hela konsthallen är det ryska måleriet. Det rymmer vidt skilda begåfningar och konstarter från Seroffis och Golovines övertygande porträttkonst till Kandinskis godtyckliga färgfantasier i den mest långtgående expressionism. Men öfver det hela ligger det färg och klang, energi, vildhet och dekorativ uttrycksfullhet. Afståndet mellan de byzantin-

ska himlasynerna och revolutionärernas framtidsrike är mindre än man tänker sig. Och af båda delarne möter man skymtar i ryskt måleri. För att förstå denna konst kräives intresse och allvar, men vid förnyade besök inom afdelningen visar det sig att dess förmåga att fångla snarare ökas än minskas för hvarst besök. Finnarne ha satt en ära i att komma med goda och bepröfvade arbeten. De ha hängt nästan hela sitt Atheneum på väggarne i sina salar. Där ser vi Gallén, Järnefelt, Edelfelt, alla med bekanta och nästan klassiska saker, Rissanen, Hallonen med nufinska allmogeskildringar, Enckell och Thomée med prof på ett nyare mera europeiskt måleri. Som helhet måste den finska utställningen medverka att stegra den aktning för en modigt kämpande kultur, som är Finlands sista maktmedel i striden mot den ryska våldspolitiken.



## VÅRA SCOUTER.



STOCKHOLMS SCOUTTRUPPER PÅ GENERALMÖNSTRING INFÖR KRONPRINSEN-REGENTEN. Scouterna hälsa kronprinsparet och söner. — H. & D:s Stockholmsfotograf.

Konsthallen har en klar och enkel plan: nationernas afdelningar radiera från skulpturhallen och hållas strängt åtskilda. Somliga besökare ha tilltalats af denna anordning, andra ha önskat större frihet att röra sig i alla riktningar. Något monumentalt perspektiv har ej ävägabrags, ehuru ett sådant synes ha varit åsyftadt. Anordningarne af salarne, väggfärger o. d. äro i stort sedt tilltalande och vittnar om konstnärlig omtanke i all brädskan och förbistringen. Professor Oscar Björck har nedlagt ett betydande arbete både vid konstverkens hopbringande och deras anordning. Han är väl värd sin honnör för det sätt hvarpå han fullfört sitt maktpåliggande värf att söka få till stånd en omfångsrik baltisk konst-

utställning, som skulle bli glanspunkten vid den fredens och framstegens fest man utlyst till den uppåtsträfvande Skånemetropolen och som nu ingått under de lyckosammaste järtecken.

*Axel L. Romdahl.*

*(Till illustr. å sid. 552)*

Årets andra riksdag vald på försvarsfrågan och med denna frågas lyckliga lösande som främsta uppgift öppnades af konungen under sedvanliga högtidliga former tisdagen den 19 maj. Kamrarne sammanträdde i sina plenisalar klockan 10,30 f. m. och tågade därefter med undantag för socialdemokraterna, som för första gången demonstrerade med sin frånvaro, till slottskapellet, och efter gudstjänst där till rikssalen. Med klar och fast stämma uppläste konungen trontalet, hvarpå som vanligt följde talmännens hälsningstal.



STOCKHOLMSSKOLORNAS FLICKSCOUTER PÅ UTFLYKT TILL HASSELUDDEN KRISTI HIMMELSFÄRDS DAG. *Korum.*





Foto: Röhmn, Malmö.

Kilchet: Kem. A.-B. Bengt Silfverparre, Sthlm.-Gbg.

HEDERSKOMPANIET VID CARL X GUSTAFS STATY I MALMÖ. Främst synes kapten P. G. Sjövall (X), initiativtagare till "Skyttarnes Dag".

En nationaldag för Sveriges frivilliga skyttar firades i år för andra gången af 2,500 skytteföreningar sönd. d. 24 maj. Det gäller att popularisera vår frivilliga skytterörelse, hvars insats i vårt lands försvar redan är en faktor, som t. o. m. utlandet räknar med. Initiativet till Skyttarnes Dag har utgått från Föreningen Skyttesakens Vänner i Malmöhus län som 1912 på förslag af sin sekr., kapten vid S. Skånska inf.-reg. P. G. Sjövall inbjöd att fira denna dag.

\*  
*Grundstens-läggningen till Tekniska högskolans nybyggnad* på Norra Djurgården mellan Sofiahemmet och östra stationen ägde rum den 20 maj i närvaro af högskolans styrelse, byggnadsnämnd och

lärarekår samt ett antal särskildt inbjudna, bland hvilka märktes ecklesiastikministern Westman. Efter sång af högskolans sångkör inleddes högtidligheten af högskolans rektor, professor Magnell, hvilken höll ett kort tal, samt under grundstenen nedlade en del dokument i ett hermetiskt slutet glaskärl, upplysande om de omständigheter under hvilka byggnaden tillkommit. Därefter förrättade statsrådet Westman själfva ceremonien med hammarslagen, hvarpå högskolestyrelsens ordförande, generalotsdirektören Linder gaf en återblick öfver högskolans utveckling. Högtidligheten slutade med ett af statsrådet Westman utbringadt lefve för konung och fädernesland.



L. & D:s STOCKHOLMSFOTOGRAF.

Kilchet: Kem. A.-B. Bengt Silfverparre, Sthlm.-Gbg.

NÄR GRUNDSTENEN LADES TILL TEKNISKA HÖGSKOLANS NYBYGGNAD.



Redan innan förslag uppgjorts till ärkebiskopsstolens återbesättande, tillät sig H. S. D. föreslå, att k. m. s. utnämning komme att falla antingen på biskop Danell i Skara eller på prof. Nathan Söderblom i Upsala. Sedan biskop Danell anhöllit att icke ifrågakomma — han lär ha ansett ärkebiskopens representativa plikter för betungande — visar det sig nu att vår förutsägelse var riktig. Den 20 maj utnämndes till ärkebiskop professorn i teologiska prenotationer och teologisk encyklopedi vid Upsala universitet, teologie doktorn och fil. kandidaten *Lars Olof Jonathan (Nathan) Söderblom*.

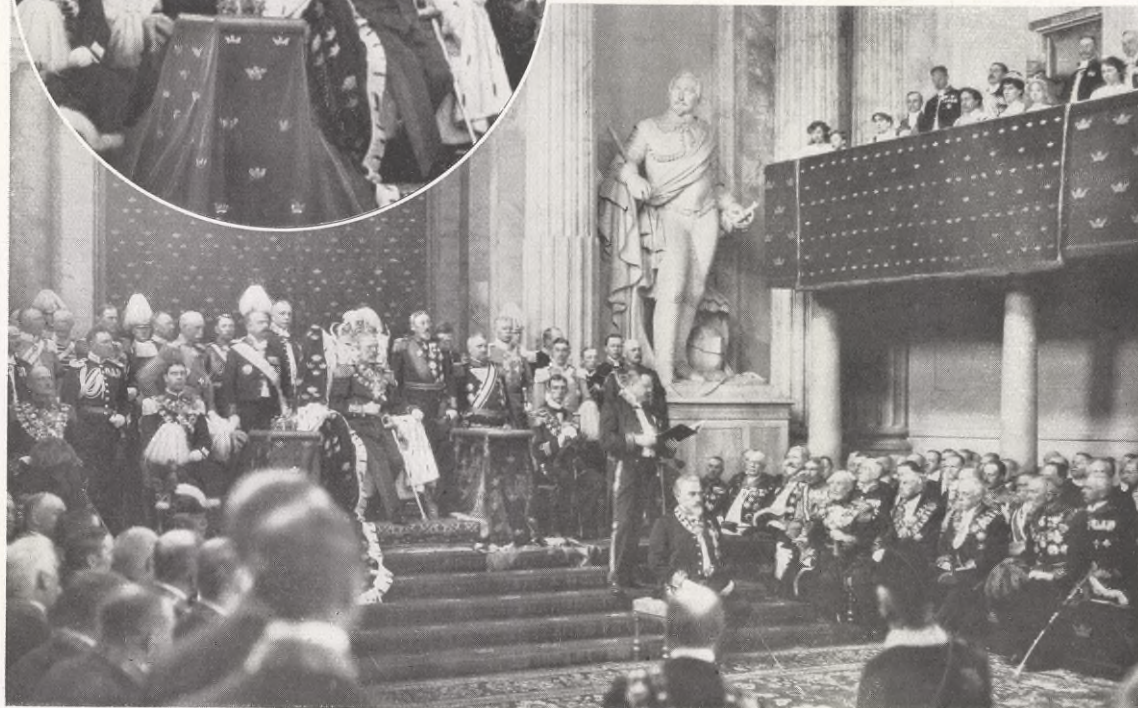
Genom denna utnämning har till vår kyrkas främsta värdighetsinnehafvare kallats en man, hvilken mer än någon af sina företrädare torde vunnit rykte och anseende världen öfver som religionsvetenskaplig lär och forskare. Sin teologiska doktorshatt har ärkebiskop Söderblom förvärfvat sig vid Sorbonne i Paris, religionshistoriska professurer ha erbjudits honom både från Nederländerna (Leiden) och Preussen (Berlin); vid sin utnämning åtnjöt han tjänstledighet från sitt ämbete i Upsala för att upprätthålla ett liknande vid det berömda universitetet i Leipzig. Ätven till nya världen har hans verksamhet sträckt sig; både Yale- och Harvarduniversiteten, Förenta Staternas förnämsta högskolor, ha dragit gagn af hans ovanliga föreläsningskonst. Hedersdoktorat ha tillfallit honom från Norge, Skottland och Schweiz.

För den svenska allmänheten är ärkebiskop Söderblom väl känd både som vältalare och skriftställare. Icke minst innevarande år har han dragit uppmärksamheten till sig genom de intressanta arbetena om "Naturlig religion" och "Gudstrons uppkomst". Med öppen blick för den moderna tidens särskilda kraf och särskildt dess sociala uppgifter förenar Söderblom djup pietet för fädernesärd sed och tradition, Ärke-



DEN NYVALDE ÄRKEBISKOPEN, PROFESSOR NATHAN SÖDERBLOM. (Foto. Rahm, Malmö)

biskopen är ju endast en stiftchef bland andra och icke vår kyrkas primas i egentlig mening. Men när kräklan i Upsala föres af en man som Söderblom, skulle man intet hafva att invända mot, att med densamma förenades också ett verkligt kyrkligt ledarskap.



4. 8 Da STOCKHOLMSFOTOGRAF.

HÖGTIDLIGHETEN Å RIKSSALEN VID RIKSDAGENS ÖPPNANDE. Konungen omgifven af kronprinsen samt prinsarne Vilhelm och Carl jämte statsrådet, hof och uppvaktning. På läktaren synes drottningen jämte kronprinsessan och prinsarne. (Text å sid. 550.)

Kliché. Kem. A.-B. Bengt Silfverparre, Ethm.-Gbg.



## SVERIGE Å BOKINDUSTRI- OCH GRAFIK-UTSTÄLLNINGEN I LEIPZIG.



På den i dagarne i Leipzig öppnade stora *utställningen för bokindustri och grafisk konst* finnes äfven en af direktören, ingenjör C. Ramström, hofintendenten A. Lilja och bibliotekarien V. Gödel m. fl. ordnad ganska representativ utställning af den svenska bokindustrien. Till det goda intryck den svenska afdelningen gör bidrager väsentligt den af arkitekt David Blomberg gjorda smakfulla inredningen.

SVENSKA DELEGERADE: *Jr v. främst: dr. V. Gödel, ing. C. Ramström och hofintendenten A. Lilja.*



Efter fotografier.

DEN SVENSKA AFDELNINGEN.

Stödet: Ernst Sjöström



# NORGES 100-ÅRSJUBILEUM I TRONDHJEM.



KONUNG HAAKON I PROCESSIONEN TILL DOMKYRKAN, med presidenten Aarstad på sin högra och statsministern Knudsen på sin venstra sida.



Efter fotograf. Klische: Kem. A.-B. Bengt Silfverparre, Sölm—Glg  
HÖGTIDLIGHETEN I TRONDHJEMS DOMKYRKA

Norska grundlagens hundraårsjubileum har på olika platser i Norge högtidlighållits med stora festligheter, af hvilka de mest betydande firats i Eidsvold, Kristiania och Trondhjem. Efter att redan förut i ord eller bild ha refererat de två förstnämnda fästerna bringa vi i dag ett par bilder från den i Trondhjem den 20 maj i närvaro af konungen regeringen och stortinget firade storslagna högtiden.

D:r Sigurd Ibsen, den bekante norske statsmannen och Henri. Ibsens son, har i dagarne gästat Stockholm, därmed närmast återgåldande den visit som d:r Sven Hedin gjorde i Kristiania för någon tid sedan. Liksom

d:r Hedins resa till Norge var nämligen Sigurd Ibsens besök här afsedt att verka i försvarspolitiskt syfte och i det synnerligen uppmärksammade föredraget pläderade han för planen på ett försvarsförbund mellan de båda grannländerna.

"Jag förstår icke, hvarför det skulle vara vanskligare för Sverige och Norge att sluta förbund än för andra länder", var slutklämmen i d:r Ibsens intressanta och med spänning afhördta tal. "Mig förefaller det däremot som förutsättningarna för ett dylikt vore större här än på andra håll; Sverige och Norge bebo samma halfö och äro ytterligare förenade genom stamfrändskap. Det är santt, att de bägge sätta högt sin oaf-



H. S. D:s STOCKHOLMSFOTOGRAF. A. Sch. Bengt Silfverparre.  
D:R SIGURD IBSEN på inbjudan i Stockholm.





Rfter fotografi.

KONUNG CHRISTIAN OCH DROTTNING ALEXANDRINE I PARIS. Klisché: Bengt Sjöbergparre.  
President Poincaré ledsagar konungaparet efter fästen i Hotel de Ville.

hängighet. Men å andra sidan är det ett faktum, att t. o. m. stormakterna finna sig i dylika inskränkningar utan att däri se det minsta afbräck i sin suveränitet. Med allt detta kan väl vara sannt, att ordnandet af ett försvarsförbund mellan Sverige och Norge kan framkalla en del vanskligheter, men dessa betyda intet gentemot de svårigheter, de båda länderna kunna komma i, om de en gång blifva tvungna att försvara sig gemensamt och underlätt att förbereda sin samverkan i tid.

Stockholms studentförening, som inbjudit dr Ibsen till Stockholm och till detta tillfälle äfven inviterat representanter för studentkårerna i Upsala, Lund, Kristiania och Helsingfors, höll efter föredraget en festbankett för sina gäster, vid hvilken dr Ibsen blef föremål för liflig hyllning.

(Till ill. å sid. 560).

Suffragetterna i London hafva under de senaste dagarne utvecklats en feberaktig verksamhet med åverkan å museernas konstföremål, bombattentat, mordbrandsanläggningar samt skandalscener på teatrar och under domstolsförhandlingar. Ett af dem gjordt försök att tränga sig in i kungliga slottet afstyrades efter en våldsamt strid af polisen. Ett stort antal suffragetter häktades.



H. S. D. STOCKHOLMSFOTOGRAF. Klisché: Bengt Sjöbergparre.  
FRU BERGLIOT IBSEN, född Björnson, åtföljer sin make d:r S. Ibsen vid besöket i Stockholm.

Det nyskapade furstendömet Albanien har efter det att epirotterupproret stillats genom en den 18 maj under tecknad öfverenskommande, garanterande Epirus själfstyrelse, varit skådeplatsen för nya och vida allvarigare upprorshändelser, hvilka synas skaka det unga furstendömet i dess grundvalar.

Den 16 maj ingick till Durazzo meddelande om att starka beväpnade afdelningar muhammedanska fanatici och upproriska bönder besatt byn Siak två mil söder om huvudstaden och nu voro på anmarsch mot denna. Då bindande bevis förelägo för att den albanske krigsmästaren *Essad pascha* stod bakom upprorsrörelsen, blef han på furst Wilhelms befallning arresterad och ombord på ett österrikiskt krigsartyg förd till Italien. Det albanska gendarmeriet, som under befäl af holländska officerare sändes mot rebellerna, har blifvit slaget och i sin helhet tillfångataget af de upproriska. Med anledning af den hotande situationen har furst Wilhelm med sin familj gått ombord på i Durazzo liggande italienskt krigsartyg.



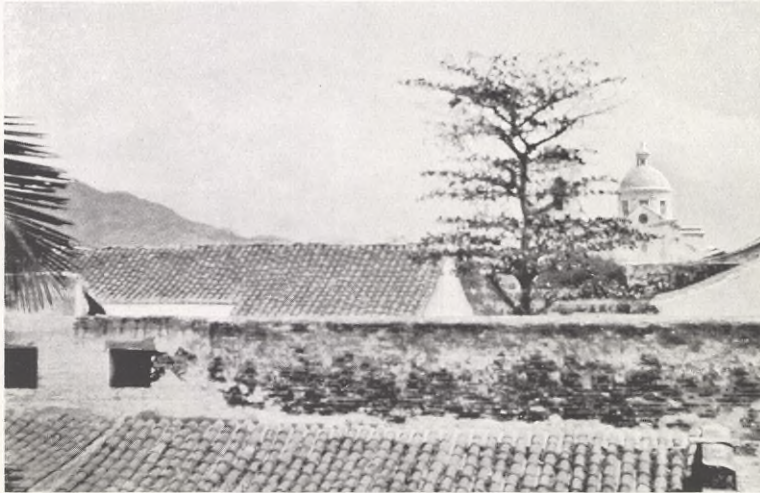
Rfter fotografi.

ESSAD PASCHA, den albanske upprorsledaren som i dagarne fängslats och landsförvisats.



## PÅ GAMLA INDIANSTIGAR.

BREF JÄMTE FOTOGRAFIER TILL H. B. D. FRÅN GUSTAF BOLINDER.



VY FRÅN SANTA MARTA, Sydamerikas äldsta stad. En topp af snöfjället Sierra Nevada de S. M. i bakgrunden.

nansiellt mäktiga européerna. — Ruiner minna om de två folkens storhetstid.

De ej få ruinerna efter gammal spansk bebyggelse ligga nära de nuvarande städerna — vissa städer äro historiskt ytterst intressanta, såsom Cartagena eller det förfallna, men härligt belägna Santa Marta.

Indianernas synliga minnesmärken ligga längre bort, högre upp i de urskogsklädda bergen. Mitt i urskogen kan man stöta på deras vägar, lämningar efter deras byar. Jag har i rubriken talat om stigar — kanske jag hellre borde sagt gator. Vi tänka oss ju gärna indianerna smygande på smala stigar — här är förhållandet ett annat: Indianerna hade väl stenlagda vägar, de nuvarande, af hvite män byggda vägarna slingra smala utefter bräddjupen och genom trånga pass. —



VÅR FORSKNINGSRESANDE PÅ EN INDIAN-GATA I URSKOGEN.

En underlig motsats, kan det tyckas. Men de gamla indianerna hade en säregen hög kultur, med de nuvarande blandraserna har följt ett slags halvcivilisation. Städerna på kusten ha ingalunda stenlagda gator!

De rikaste graf-fynden göras på kusten. Denna är ökenartad: sand, kala, underliga klippor

och en säregen, gles kaktusvegetation. Den här meddelade vegetationsbilden ger en tämligen god föreställning om den torftiga växtligheten på de gamla indianernas grafplatser.

Torra, bladlösa träd, taggig kaktus och låga sandkullar, mellan hvilka en het ökenvind drager sådant är det sterila landskap, där den röde mannens fäder hvila.

De lycklige, som fått hvila där!

I den nyssnämnda gamla staden Cartagena förvaras ett halster, på hvilket flere tiotusental hedniska indianer lära ha rostats till den heliga kyrkans ära. Med dylika medel trängde den hvita kulturen fram — och nu befäcker den mörka, ogenomträngliga urskogen de gamla byarna, de breda välbyggda gatorna. Här inne, omgifna af den sjudande rika växtligheten, bodde indianerna — en omgivning fylld af lif i



JÄTTEKAKTUS å indiansk grafplats i kustområdet. Fru Bolinder, som åtföljer sin make.



egendomlig motsats till kustens öde grafplatser.

Vägarna voro nog grannt belagda med flata block och försedda med två rader kantstenar. T. o. m. rännenstenar funnos. Ofta hade man uppfört särskilda terrasser med trappor

gängliga snöbergen, finna några sägner om lifvet härnere i skogarna för femhundra år sedan. Dit upp går nu färden från den fruktsamma urskogen.

Las Palmas, mars 1914.



1. MODERN INFÖDINGSHYDDA I BERGEN. BYGGD PÅ GAMMAL INDIANSK STENTERASS.

2. DEN FÖRSTÖRDA TRAPPAN TILL EN TERRASSERAD GAMMAL INDIANBY.

3. MODERN VÄG I URSKOGEN.

Man ser vägen på kanten af bräddjupet, smal och krokig.

4. FLODBILD FRÅN URSKOGEN MED INDIANGATA TILL VESTER.

Floden är Minca-floden.



för sina hus. Liksom indiångatorna äro de bästa bitarne af den nuvarande vägen, äro terrasserne de bästa platserna att bygga hus på.

Jag skrifver detta i mitt tält, uppslaget på samma plats, där indianhyddor fordom reste sina palmblad-täckta, spetsiga tak mot urskogens, skiftande gröna valf. Jag önskar, att de gamle indianerna ännu lefde här, att jag kunde sitta med dem vid lägerelden och höra dem berätta underliga historier om solens och guldets fest och puma-jakter i bergen, där nu svedjelanden ryka i de väldiga kaffeplanteringarna. Kanhända skall jag hos deras ättlingar långt uppe i de otill-



Efter fotografier.

Klubb: Bengt Nilsvägar

Text till bild å sid. 547.

Kristianstad firade den 22 maj — i närvaro af kronprinsen-regenten — med stora fästligheter och under lifligaste anslutning från såväl stadens som den kringliggande landsbygdens befolkning *trehundraårsminnet af sin grundläggning.*

Den egentliga minnesfästen ägde rum i Tre-faldighetskyrkan. Efter ett historiskt föredrag af rektor W. Ekedahl utfördes en för treskelfästen af prof. N. Flensburg författad kantat med musik af A. Berg. hvar efter högtidligheten avslutades med bön.

Vid den därefter å Stora torg anordnade, af en ofantlig människomassa bevistade minnesfästen lämnade konsul C. J. F. Ljunggren i sitt högtidstal en öfverblick öfver stadens historia.

Senare på dagen gaf staden middag för kronprinsen-regenten och öfriga inbjudna gäster.

Fästprogrammet upptog i öfrigt medaljutdelning, scoutuppvakning för kronprinsen-regenten samt folkfäst i den vackra stadsparken, Tivoli.



# VECKANS PORTRÄTTGALLERI

\* Data å nästa sida.



N. G. A. SPARRE.  
Grefve Godsegare. — Marie-  
dal. — 80 år 31 Maj.\*



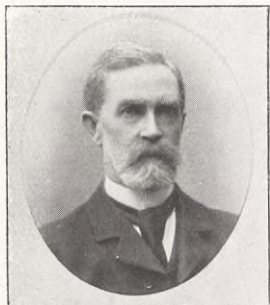
A. G. LAURELL.  
Öfverste. — Stockholm.  
75 år 28 Maj.\*



P. H. E. BRÄNDSTRÖM.  
Nyutnämnd Generallöjtnant.\*



O. B. MALM.  
Nyutnämnd Generallöjtnant.\*



J. A. SCHARTAU.  
Häradshöfding — Karlskrona.  
70 år 30 Maj.\*



F. H. SCHULTZBERG.  
Förste revisor i Kamm.-rätten.  
Stockholm. — 55 år 15 Maj.



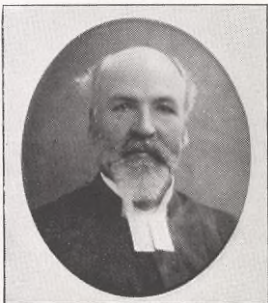
A. H. CHRISTENSON.  
Fördelningsläkare. — Skara.  
55 år 29 Maj.\*



O. ANDERBERG.  
Läroverksadjunkt. — Varberg.  
50 år 16 Maj.\*



A. OLSSON.  
F. d. Komm.-stämмоordf. i  
Färila. — 70 år 13 Maj.



C. Z. CHRISTENSON.  
Kontr.-prost. Kyrkoherde.  
Seglora. — 60 år 28 Maj.



J. HEDBERG.  
Pastor. — Stockholm.  
60 år 23 Maj.\*



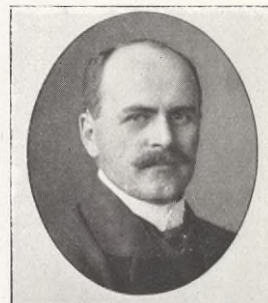
A. V. PALM.  
Statens landbruksingeniör.  
Örebro. — 50 år 30 Maj.\*



K. P. DAHLGREN.  
Professor. — Göteborg.  
50 år 31 Maj.\*



G. E. HELLQVIST.  
Nyutnämnd professor vid  
Lunds universitet.\*



G. WIRGIN.  
Nyutnämnd professor vid  
Upsala universitet.\*



P. D. QUENSEL.  
Nyutnämnd professor v. Stock-  
holms Högskola.\*



# VECKANS PORTRÄTTGALLERI

\* Data här nedan.



C. NYLÉN.  
Fabrikör. — Lidköping.  
60 år 11 Maj.\*



K. B. BOSTRÖM.  
Boktryckeriegare — Stockholm.  
60 år 24 Maj



C. M. BLOMNELL,  
Fabrikör. — Tranås.  
50 år 13 Maj.\*



C. L. AGRELL.  
Disponent. — Hallstahammar.  
50 år 24 Maj.\*



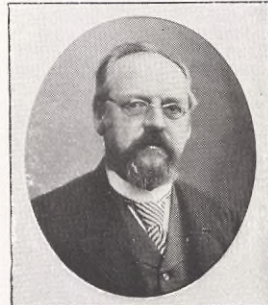
J. H. A. NYDQVIST †.  
Fabrikör — Irolhättan  
F. 17 † 24 maj.\*



J. M. KRUCKENBERG †.  
F. d. Bruksegare. — Jönköping.  
F. 20 † 16 Maj.\*



F. E. VON SYDOW †.  
F. d. Öfverläkare — Göteborg.  
F. 28 † 9 maj.\*



B. A. LINDHOLM †.  
Landskapsmålare — Göteborg.  
F. 41 † 16 maj.\*

GUSTAF SPARRE. U-löjtn. v. Liög. t. h. 52, ryttm. 59—61. Kammarh. h. drott. Lovisa 60—63. Eg. o. bebor godset Mariedal. Led af Ridd. o. Adeln 62 o. 65, led. af Riksd. F. K. 70—08, dess v. talman 91—95, talman 96—08. Hederled. af Landtbr.-akad., hederled. af Hushålln.-sällsk. På sin tid led. af ett flertal af de mest betydande riksdagskommittéerna, bl. a. unionskomm. 95—08. Biogr. o. helsid.-portr. årg. IV: 19.

AXEL LAURELL. U-löjtn. 58, öfv.-löjtn. v. Ner. reg. 90, öfverste o. chef f. Vesternorr. reg. 93—99, kommandant i Stockholm 99—09.

EDVARD BRÄNDSTRÖM. F. 50. U-löjtn. v. Ner. reg. 71, v. Genstab. 80, major derst 91, öfv.-löjtn. v. Första Liifgrenreg. 96, öfverste o. chef i. reg. 98; gen.-major i armén 06, envoyé i St. Petersburg sedan s. å. Öfveradjutant h. Konungen 08. I dagarne utnämnd t. generallöjtnant i armén. Biogr. o. helsid.-portr. årg. IX: 16.

OLOF MALM. F. 51, u.-löjtn. v. N. Skån. inf.-reg. 72, v. Gen.-stab. 80, maj. derst 92, öfv.-löjtn. v. Skarab. reg. 96, v. Svea liög. 97, öfverste o. ch. f. Bohusi reg. 98—07, gen.-major i armén o. tf. chef f. V. Arméfördeln. 07, ord. chef f. samma fördeln. s. å., statsråd o. ch. i Landtöfvs-dep. 07—11, chef f. IV Arméfördeln 10—11, sedan sistn. år ånyo chef f. V Arméfördeln, i dagarne utnämnd t. general. öjtnant i armén. Ord. i Krigshofv. sedan 11, i Direktionen 06, Gymnast. centr.-inst. sedan s. å. Biogr. o. helsid.-portr. årg. IX: 13.

ALARIK SCHARTAU. Stud.-ex. 62, hoir.-ex. 69, v. hädardsh. 72, hädardsh. i Ångermanl. V. doms. 82, i Östra här. doms. i Blek. län sedan 96. Stadsfullmäktig i Karlskrona 03—10, led. af byggn.-nämnden derst. 99—11, ord. fr. 01; landstingsman 03—10.

ANDERS CHKISTENSON. Stud.-ex. 77, med. lic. 87, förste stadsläk. i Skara 01, fördel.-läk. v. III arméfördeln. 11. Ord. i helsov.-nämnden i Skara 01, i vattenledn.- o. elektr.-verket 06, i byggn.-nämnden 07, v. ord. i stadsfullm. 14. Stat. ombud i Skara—Timmerdala jernv.

OTTO ANDERBERG. Stud.-ex. 83, fil. kand. 89, lärov. adj. i Varberg sedan 05; förestånd f. Va. bergs tekn. aftonskola. Stadsfullm. 10—13, ord. i bibl. styr., i djurskyddsfören, led. af styr. f. handtv.- o. ind. fören.

JOHN HEDBERG. F. d. pastor v. Ebenezerförs., i Stockholm. Utöfvar sedan 06 en storartad o. synnerligen bemärkt hjälpeverksamhet f. fattiga, serskildt f. barnen och har grundat ett flertal kolonier och barnhem.

AXEL PALM. Stud.-ex. 82, afg.-ex. fr. Ultuna landtbr. inst. 84, landmät.-ex. 86, landtbr.-ing.-ex. s. å., stat. landtbr.-ingeniör i Vesternorr. län 04, i Örebro län sedan 11. Under vistelsen i Hernösand led. af stadsfullmäktige, intend. f. Museum, m. m. Led. af styr. f. Örebro läns Museum.

KARL DAHLGREN. Stud.-ex. 82, med. lic. 90, med. dr. 94, docent i kirurgi v. Upsala univ. s. å., uppehöll fr. detta år under längre tid årligen professuren i kirurgi v. Upsala univ., professors n. h. o. v. 05; öfverläkare å kirurg. afd. v. Allm. o. Sahlg. sjukh. i Göteborg sedan 11. I Upsala led. af stadsfullmäktige o. landsing. Sedan 13 led. af Göteborgs stadsfullm. Styr.-led. i Göteborgs Vanförest., ord. i styr. i Fr. Bremerförs. sjukv.-byrå i Göteborg. Led. af Göteborgs K. Vetensk. o. Vitt. samh.

ELOF HELLQUIST. F. 64, fil. lic. 89, fil. dr. s. å., docent i nord. spr. v. Upsala univ. 90, lektor i Lund 98, i Göteborg 03, docent i nord. spr. v. Göteborg. högsk. s. å., professors n. h. o. v. 07, i dagarne utnämnd t. professor i nord. spr. v. Lunds univ. Språkvetenskapl. förf.

GERMUND WIRGIN. F. 68, stud.-ex. 88, med. lic. 98, aman. v. Karol. inst. 99—04, med. dr. 02, docent i allm. helsolära v. Karol. inst. s. å., i dagarne utnämnd t. professor i hygien o. bakteriologi v. Upsala univ. Marineläkare af andra gr. v. Marinläk.-kåren 03—06, i res. sistn. år o. samtid. Stockholms stads bostadsinspektör.

PERCY QUENSEL. F. 81, fil. dr., docent v. Upsala univ., i dagarne utnämnd t. professor i mineralogi o. petrografi v. Stockholms högskola. CARL NYLÉN. Läderfabrikör i Lidköping sedan 83. Led. af stadsfullmäktige, drätselkamm. (ordl.), fattigv. styr., helsov.-nämnd. Led. af styr. f. Skarab. läns hypot.-fören.

CLAS BLOMNELL. F. d. delegare i garverifirman Blomnell & Johansson i Tranås. V. ord. i komm.-nämnden o. i stämman, ord. i helsov.-nämnden o. i vägstyr. V. ord. i afd.-styr. i a.-b. Malmö Folkbank, styrled i Tranås möbelfabr. a.-b.

CARL AGRELL. Utex. fr. Chalmers tekn. läroanst. 83, ingenjör v. olika glasbruk t. 06, disponent v. Råmen—Liljedahl 06—08, disp. o. verkst. direktör f. Hallstahammar A.-B. sedan 11. Styr.-ordf. i A.-B. Arcus.

ANTENOR NYDQVIST †. Aig. fr. Teknolog. inst. 33, praktiserade inom o. utom landet samt blef ene grundläggaren till firman Nydqvist & Holms mekaniska verkstäder, numera ett af vårt lands största och mest betydande industri-etablissemang, speciellt för tillverkning af lokomotiv. — Vi hänvisa till biograf. o. helsid.-porträtt i årg. III: 21, ävensom till årg. XII: 53 deri en uppsats om verks åderna återfinnes.

JULIUS KRUCKENBERG †. Egnade sig först åt apotekareyrket, derefter åt handel samt inköpte slutligen 71 bruks- o. landegendomen Eckersholm hvarest han bl. a. byggde masugn sålde egend. 05. Var på sin tid led. af stadsfullmäktige i Jönköping, drätselkammare o. fattigv.-styr. samt ord. i Borgerskapets äldste.

FRANS VON SYDOW †. Stud.-ex. 46, med. lic. 54, kir. mag. 55, med. dr. 60, stadskirurg i Gelle 55—69, andre stadsläkare derst 69—81, öfverläkare v. Allm. o. Sahlg. sjukh. i Göteborg 81—91. Med. förf. Led. af Vet. o. Vitt. samh. i Göteborg. Månuårig stadsfullm. derst.

BERNDT LINDHOLM †. F. i Finland; efter studier i Finland, Tyskland, o. Frankrike bosatt i Göteborg sedan 76. Intendent f. Göteborgs musei konstafd. 77. Framstående landskaps- o. sjömållare, företrädare å Nationalmuseum. Göteborgs museum samt inom ett stort antal privata taivelsamlingar. Biogr. o. helsid. portr. årg. XII: 48.

(Till illustr. å sid. 550.)

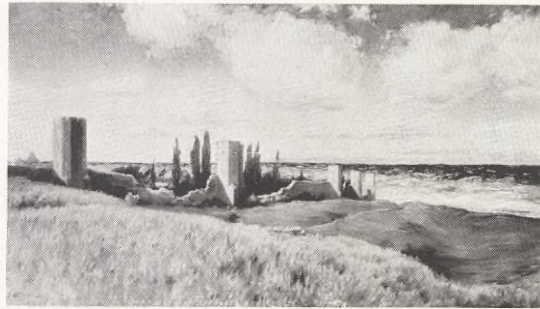
Stockholmsscouternas generalmönstring, för året ägde rum i söndags i Kungsträdgården i närvaro af kronprinsparet och deras söner. Närmare ett tusental scouter samlades kl. nio på morgonen på Norra latinläroverkets gård och sedan där en del förföringar företagits under scoutchefens, kapten Littorin, ledning aftogade den unga truppen under fladdrande fanor och klingande spel till Kungsträdgården. Här hölls så mönstring jämte bön hvarpå kronprinsparet med sina söner promenerade mellan truppens öppnade leder hälsade af scouternas honnöer och deras lösen "Alltid redo". Efter mönstringen företogs utfärder åt skilda håll.





1914 ÅRS SVENSKA PARISKÖR.

Svenska Pariskören samlades i Stockholm söndagen den 24 maj för samöfningar i och för den stundande turnén genom Sverige till Kontinenten och London. På inbjudan af baron Pierre de Coubertin, de moderna olympiska spelens fader, skall kören som bekant deltaga i den stora kongress, hvarmed den internationella olympiska kommittén i juni firar 20-årsminnet af olympiska spelens återupplifvande. Kören som består af 100 man utvalda sångare från hela landet och med dr Hybbinette och operasångaren Ake Wallgren som solister samt under ledning af Svenska sängarförbundets hedersdirigent, stadsingenjör G. Hultqvist, ger två afskedskonsorter i Stock-



Efter fotograf.

Kische: Benigt Sjöfverparra.

FRU INGEBORG WESTFELT-EGGERTZ, har i dagarna fullbordat en väggmålning för Rudebeckska skolan i Göteborg.

H. 8 Da STOCKHOLMSFOTOGRAF.

holm i Auditorium den 29 och i Stadion den 30 maj under medverkan af en trupp gymnaster, hvilka åtföljer kören till Berlin. Från Stockholm går färden genom västra och södra Sverige till Köpenhamn, Berlin, Köln, Antwerpen, Bryssel, Paris och London. Kronprinsen är körens ordf. och v. ordf. äro gen. Balck och öfversten greve Taube.

Den kända målarrinnan fru Ingeborg Westfelt-Eggertz har för Sigrid Rudebecks skola i Göteborg utfört en större dekorativ oljemålning, afsedd för läroverkets aula. Taian med motiv från Visby gör med sina friska färger och sin raska penselförning ett synnerligen anslående intryck.



Efter fotografier.

SUFFRAGETT-ANFALLET MOT BUCKINGHAM PALACE FÖR ATT TILLTVINGA SIG EN INTERVJU MED KÖNUNG GEORG. Ögonblicksbilder från kampen mot polisen. I midten m:rs Pankhurst, bortburen af en polischef (Text å sid. 555.)

Kliche: Kon. A.-B. Benigt Sjöfverparra, Sialta Gby.

**INNEHÅLL.** Professor Oscar Björck (biografi och helsidesporträtt) — Ärkebiskop Nathan Söderblom — Försvarsriksdagens öppnande. — Konsten på Baltiska utställningen. — Sverige på bokutställningen i Leipzig. — Bilder till svenska dagskrönikan — Norska hundraårsjubileet. — Bolinderska expeditionen till Sydamerika — Brokigt utomlandsnytt. — Veckans porträttgalleri

Eftertryck a, text eller illustrationer i HVAR 8 DAG utan särskildt medgifvande förbjudes vid laga påföljd.